

УДК 377.8:616.314.2

Нелюба Я.О.¹, Мазін В.М.²

¹ аспірант, Класичний приватний університет

² д-р пед. наук, професор, НУ «Запорізька політехніка»

ПРОБЛЕМИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДОЦІЛЬНОСТІ РОЗБОРУ ПРАКТИЧНИХ КЕЙСІВ З ВИКОРИСТАННЯМ АУДІО-ВІЗУАЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ

Анотація: У статті розглядаються проблеми педагогічної доцільності використання аудіо-візуальних матеріалів у процесі розбору практичних кейсів в освітньому процесі вищих і передвищих навчальних закладів. Проаналізовано переваги та виклики застосування таких методів навчання, визначено їхню ефективність та можливі шляхи вдосконалення.

Ключові слова: аудіо-візуальні матеріали, практичні кейси, освітній процес, вищі навчальні заклади, педагогічна ефективність.

Abstract: The article examines the problems of pedagogical appropriateness of using audio-visual materials in the analysis of practical cases in the educational process of higher and pre-higher educational institutions. The advantages and challenges of applying such teaching methods are analyzed, their effectiveness is determined, and possible ways of improvement are suggested.

Key words: audio-visual materials, practical cases, educational process, higher education institutions, pedagogical effectiveness.

Сучасна освіта активно інтегрує цифрові технології, що створює нові можливості для формування професійних компетентностей студентів вищих і передвищих навчальних закладів. Одним із найбільш ефективних методів навчання є розбір практичних кейсів із використанням аудіо-візуальних матеріалів, що дозволяє студентам детально аналізувати реальні професійні ситуації, розвивати критичне мислення та покращувати засвоєння теоретичних знань через візуалізацію та практичний досвід. Так, наприклад, в статті, написаній Л. Стеценко, В. Урман вказано, що одним із ефективних методів формування клінічного мислення став дослідницький підхід (кейс-метод), який використовується для поглибленого та багатостороннього розуміння складної проблеми в контексті реального життя [1].

Значення аудіо-візуальних матеріалів у професійній підготовці:

1. Візуалізація навчального процесу. Однією з основних переваг використання аудіо-візуальних матеріалів є покращення розуміння складних процесів у різних сферах освіти, таких як медицина, технічні науки, економіка, гуманітарні та соціальні дисципліни. Застосування 3D-анімацій, відеозаписів лекцій та графічних пояснень дозволяє студентам глибше засвоювати інформацію порівняно з традиційними вербальними методами навчання. Як зазначено в дослідженні, використання мультимедійних технологій, зокрема аудіо, відео, тексту та анімації, робить навчання більш цікавим, творчим та інтерактивним, що сприяє кращому засвоєнню матеріалу студентами [2].

2. Підвищення мотивації студентів. Аудіо-візуальні матеріали стимулюють інтерес до навчального процесу, оскільки вони роблять його динамічнішим та інтерактивнішим. Дослідження свідчать, що студенти краще сприймають інформацію, коли вона подається в мультимедійному форматі, що включає поєднання відео, аудіо, анімації та інтерактивних елементів. В роботі Т. Сидоренко та Т. Слабошевської відобразалося, що проведені дослідження підтверджують, що застосування мультимедіа в навчанні стимулює мотивацію студентів [3].

Проблеми педагогічної доцільності використання аудіо-візуальних матеріалів:

1. Обмежена інтерактивність. Хоча відеоматеріали та анімації сприяють кращому розумінню матеріалу, вони часто не забезпечують достатнього рівня активної взаємодії студентів із навчальним контентом. Для вирішення цієї проблеми необхідно інтегрувати в навчальний процес завдання, що вимагають аналітичного осмислення переглянутого матеріалу, наприклад:

- Колективний аналіз відео з обговоренням ключових моментів;
- Самостійне створення студентами навчальних відео з поясненням складних тем;
- Використання відео-кейсів як основи для проблемного навчання та дискусій.

2. Необхідність адаптації до індивідуальних стилів навчання. Студенти сприймають інформацію по-різному: для когось ефективнішим є аудіальний формат (лекції, подкасти), для інших – візуальний (графіки, анімація). Використання аудіо-візуальних матеріалів повинно враховувати різні когнітивні особливості студентів, поєднуючи різні типи подачі інформації. Як зазначається в дослідженні, візуали найкраще запам'ятовують інформацію, яка супроводжується яскравими зоровими образами, такими як зображення, діаграми та схеми, тоді як аудіали краще сприймають та запам'ятовують інформацію, подану в форматі лекцій або обговорень [4].

3. Проблема актуальності та якості контенту. Застарілі або некоректно складені відео можуть викривлювати реальність професійної діяльності, що може призвести до формування хибних уявлень про навчальні дисципліни. Необхідно регулярно оновлювати аудіо-візуальний контент, керуючись сучасними науковими дослідженнями та практичним досвідом професіоналів галузі.

Практичні рекомендації щодо вдосконалення використання аудіо-візуальних матеріалів у навчальному процесі

1. Використання інтерактивних технологій – впровадження

навчальних платформ із можливістю зворотного зв'язку, тестування та обговорення матеріалів.

2. Комбінування різних форматів навчання – поєднання візуальних матеріалів із практичними завданнями та лабораторними роботами.

3. Розробка авторських навчальних відео – залучення викладачів та студентів до створення власних відеоуроків із поясненням складних тем.

4. Інтеграція відеоаналізу у практичні заняття – використання записів навчального процесу для аналізу та вдосконалення студентських знань.

5. Регулярний перегляд контенту на відповідність сучасним науковим даним – перевірка відеоматеріалів на предмет їх актуальності та коректності.

Аудіо-візуальні матеріали є важливим засобом підвищення ефективності навчання у вищих і передвищих навчальних закладах, але їх використання потребує ретельного педагогічного підходу. Оптимальне поєднання цифрових технологій, інтерактивних методів та практичних кейсів сприятиме формуванню професійних компетентностей студентів та їх підготовці до майбутньої професійної діяльності. Подальші дослідження можуть бути спрямовані на визначення конкретних моделей інтеграції аудіо-візуальних матеріалів у навчальні програми для досягнення максимального освітнього ефекту.

Список використаних джерел

1. Стеценко Л. Я., Урман В. М. Сучасні аспекти викладання зуботехнічних дисциплін. *Збірник тез міжнародної науково-методичної конференції «Актуальні питання підвищення якості освітнього процесу»*. Івано-Франківськ. 2024. С. 227.

2. Жалдак М. І., Шут М. І., Жук Ю. О., Дементієвська Н. П., Пінчук О. П., Соколюк О. М., Соколов П. К. Мультимедійні системи як засоби інтерактивного навчання: посібник / За редакцією: Жука Ю. О. – К.: Педагогічна думка, Київ, 2012. С. 9. URL <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/618> (дата звернення 23.02.2025).

3. Сидоренко Т. М., Слабошевська Т. М. Мультимедіа та навчальна мотивація в освітньому процесі. *Освіта і наука*. 2021. №1. С. 45–47

4. Різні стилі навчання: Як визначити свій? https://tvoemisto.tv/news/rizni_styli_navchannya_yak_vyznachyty_sviy_167921.html?utm_source=chatgpt.com (дата звернення 23.02.2025).